

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

9. marts 2017¹

»Præjudiciel forelæggelse — personoplysninger — beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandlingen af disse personoplysninger — direktiv 95/46/EF — artikel 6, stk. 1, litra e) — oplysninger, der er offentligt tilgængelige i selskabsregistret — første direktiv 68/151/EØF — artikel 3 — opløsning af det pågældende selskab — begrænsning af tredjemands aktindsigt i disse oplysninger«

I sag C-398/15,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Corte suprema di cassazione (kassationsdomstolen, Italien) ved afgørelse af 21. maj 2015, indgået til Domstolen den 23. juli 2015, i sagen:

Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce

mod

Salvatore Manni,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič (refererende dommer), og dommerne A. Prechal, A. Rosas, C. Toader og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: Y. Bot,

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 15. juni 2016,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Camera di Commercio Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce, ved avvocato L. Caprioli
- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato E. De Bonis og P. Grasso
- den tjekkiske regering ved M. Smolek og J. Vláčíl, som befuldmægtigede
- den tyske regering ved T. Henze og J. Möller, som befuldmægtigede

¹ — * Processprog: italiensk.

- Irland ved E. Creedon, J. Quaney og A. Joyce, som befuldmægtigede, bistået af barrister A. Carroll
 - den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget
 - den portugisiske regering ved L. Inez Fernandes, M. Figueiredo og C. Vieira Guerra, som befuldmægtigede
 - Europa-Kommissionen ved P. Costa de Oliveira, D. Nardi og H. Støvlbæk, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 8. september 2016, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3 i Rådets første direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EFT 1968, L 65, s. 8), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/58/EF af 15. juli 2003 (EUT 2003, L 221, s. 13) (herefter »direktiv 68/151«), samt af artikel 6, stk. 1, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT 1995, L 281, s. 31).
- 2 Denne anmodning om præjudiciel afgørelse er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce, Italien (handels-, industri-, håndværks- og landbrugskammeret i Lecce, herefter »Camera di Commercio di Lecce«), og Salvatore Manni vedrørende førstnævntes afslag på at slette visse personoplysninger om Salvatore Manni i selskabsregistret.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 68/151

- 3 Som det fremgår af tredje betragtning til direktiv 2003/58, tilsigtede dette bl.a. at modernisere direktiv 68/151 med henblik på »at opfylde den vigtige målsætning om, at interesserede parter skal have lettere og hurtigere adgang til oplysninger om selskaber, men vil også i høj grad kunne forenkle de offentlighedsformaliteter, der er pålagt selskaberne«.
- 4 Betragtningerne til direktiv 68/151 har følgende ordlyd:

»Den samordning, der omtales i artikel 54, stk. 3, litra g), [i EØF-traktaten] og i den almindelige plan om ophævelse af begrænsninger i etableringsfriheden, er tvingende nødvendig, især i forhold til aktieselskaber og selskaber med begrænset ansvar, da disse selskabers virksomhed ofte rækker ud over den enkelte stats område.

[S]amordningen af medlemsstaternes bestemmelser om offentlighed, om gyldigheden af disse selskabers forpligtelser og om selskabernes ugyldighed er af særlig betydning, navnlig for at beskytte tredjemand.

[P]å de nævnte områder må fællesskabsbestemmelser gives samtidigt for disse selskaber, da de kun giver tredjemand selskabsformuen at holde sig til som sikkerhed for fyldestgørelse.

[O]ffentligheden skal gøre det muligt for tredjemand at gøre sig bekendt med de væsentlige dokumenter vedrørende selskabet samt at få visse oplysninger om dette, navnlig om personlige data for de personer, som har ret til at forpligte selskabet.

[B]eskyttelsen af tredjemand bør sikres ved bestemmelser, der i videst muligt omfang begrænser de grunde, som kan medføre, at de i selskabets navn indgåede forpligtelser bliver ugyldige.

[F]or at skabe retssikkerhed i forholdet mellem selskabet og tredjemand såvel som i forholdet mellem selskabsdeltagerne er det nødvendigt at begrænse ugyldighedsgrundene samt ugyldighedsafgørelsens tilbagevirkende kraft og at fastsætte en kort frist for indsigelser fra tredjemand mod denne afgørelse.«

5 I henhold til artikel 1 i direktiv 68/151 finder de heri foreskrevne bestemmelser om samordning anvendelse på medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om visse selskabsformer, der er opregnet i bestemmelsen, heriblandt for Den Italienske Republiks vedkommende »società a responsabilità limitata« (selskab med begrænset ansvar).

6 Direktivets artikel 2, som er indeholdt i dets afsnit I med overskriften »Offentlighed«, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at den obligatoriske offentlighed vedrørende selskaber i det mindste omfatter følgende dokumenter og oplysninger:

[...]

d) udnævnelse, udtræden samt identitet for de personer, der i deres egenskab af lovbestemt selskabsorgan eller som medlemmer af et sådant organ

- i) er beføjede til at forpligte selskabet over for tredjemand og til at repræsentere det ved rettergang
- ii) deltager i ledelsen af, i tilsynet med eller i kontrollen med selskabet.

[...]

h) selskabets opløsning

[...]

j) udnævnelse af likvidatorer og deres identitet, samt de beføjelser, der er tillagt dem, medmindre disse udtrykkeligt og udelukkende fremgår af loven eller vedtægterne

k) likvidationens afslutning, samt udslettelse af registret i de medlemsstater, hvor udslettelsen udløser retsvirkninger.«

7 Det nævnte direktivs artikel 3, der er indeholdt i det samme afsnit, bestemmer:

»1. I hver medlemsstat oprettes enten i et centralt register eller i et handels- eller selskabsregister en aktmappe for ethvert selskab, som er registreret dér.

2. Alle dokumenter og oplysninger, der i henhold til artikel 2 er offentligt tilgængelige, skal henlægges i aktmappen eller indføres i registret; grundlaget for indførslen i registret skal altid fremgå af aktmappen.

[...]

3. En fuldstændig eller delvis genpart af de i artikel 2 omhandlede dokumenter eller oplysninger skal kunne indhentes efter anmodning. Senest fra den 1. januar 2007 kan anmodninger indgives til registret i papirform eller elektronisk efter ansøgerens eget valg.

Fra og med en dato, der fastlægges af medlemsstaterne, dog senest den 1. januar 2007, skal de genpartar, der er omhandlet i første afsnit, kunne indhentes fra registret i papirform eller elektronisk efter ansøgerens eget valg. Dette gælder for alle dokumenter og oplysninger, uanset om de er indgivet før eller efter den fastlagte dato. Medlemsstaterne kan imidlertid bestemme, at alle – eller visse typer af – dokumenter og oplysninger, der er indgivet i papirform, senest den 31. december 2006, ikke kan indhentes fra registret elektronisk, hvis de er indgivet før en nærmere angivet periode forud for den dato, hvor anmodningen er indgivet til registret. En sådan periode må ikke være under ti år.

[...]«

- 8 Direktiv 68/151 blev ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/101/EF af 16. september 2009 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EUT 2009, L 258, s. 11), der efterfølgende blev ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/17/EU af 13. juni 2012 (EUT 2012, L 156, s. 1).
- 9 Direktiv 2012/17 har bl.a. indsat artikel 7a i direktiv 2009/101, hvori følgende præciseres:
»Behandlingen af personoplysninger i forbindelse med nærværende direktiv er underlagt [direktiv 95/46].«
- 10 Henset til tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen er det imidlertid direktiv 68/151, der finder anvendelse på denne sag.

Direktiv 95/46

- 11 I direktiv 95/46, som ifølge artikel 1 har til formål at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger samt at fjerne hindringer for den frie udveksling af disse oplysninger, er følgende anført i 10. og 25. betragtning:
»(10) [M]edlemsstaternes lovgivning om behandling af personoplysninger skal sikre overholdelsen af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, navnlig den ret til privatlivets fred, der er fastslået i artikel 8 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder[, undertegnet i Rom den 4. november 1950,] og i fællesskabsrettens generelle principper; af denne grund må en indbyrdes tilnærmelse af lovgivningerne ikke medføre en forringelse af den beskyttelse, disse yder, men skal tværtimod have til formål at sikre et højt beskyttelsesniveau overalt i Fællesskabet.
[...]
(25) [P]rincipperne om beskyttelse skal dels afspejles i de forskellige forpligtelser, der påhviler [databehandlingsansvarlige] personer [...], navnlig for så vidt angår oplysningernes pålidelighed, den tekniske sikkerhed, anmeldelse til tilsynsmyndigheden og de omstændigheder, hvorunder behandlingen må udføres, og dels i de rettigheder, der tilkommer de personer, hvis personoplysninger gøres til genstand for behandling, bl.a. retten til at blive underrettet om en behandling, til indsigt, til at kunne kræve oplysninger berigtiget, men også til under visse omstændigheder at gøre indsigelse mod en behandling.«

12 Artikel 2 i direktiv 95/46 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

- a) »personoplysninger«: enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (»den registrerede«); ved identificerbar person forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved et identifikationsnummer eller et eller flere elementer, der er særlige for denne persons fysiske, fysiologiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet
- b) »behandling af personoplysninger« (»behandling«): enhver operation eller række af operationer – med eller uden brug af elektronisk databehandling – som personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, selektion, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring samt blokering, slettelse eller tilintetgørelse

[...]

- d) »den registeransvarlige«: den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution eller ethvert andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger; er formålet med og hjælpemidlerne ved behandlingen fastlagt ved nationale love eller forskrifter eller på fællesskabsplan, kan den registeransvarlige, eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne, angives i den pågældende nationale ret eller i fællesskabsretten

[...]«

13 Artikel 3 i det nævnte direktiv med overskriften »Anvendelsesområde« bestemmer i stk. 1:

»Dette direktivs bestemmelser anvendes på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af edb, samt på ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.«

14 Artikel 6 i direktiv 95/46 er indeholdt i kapitel II, afdeling I, med overskriften »Principper vedrørende oplysningernes pålidelighed« og har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om, at personoplysninger

- a) skal behandles rimeligt og lovligt
- b) skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål, samt at senere behandling heraf ikke må være uforenelig med disse formål; senere behandling af oplysninger i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed anses ikke for at være uforenelig med disse formål, såfremt medlemsstaterne giver de fornødne garantier
- c) skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere end, hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil de indsamles, og til de formål, hvortil de senere behandles
- d) skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte; der skal tages ethvert rimeligt skridt til at slette eller berigtige oplysninger, der er urigtige eller ufuldstændige i forhold til det formål, hvortil de indsamles, eller i forbindelse med hvilke de behandles på et senere tidspunkt

e) ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil de indsamles, eller i forbindelse med hvilke de behandles på et senere tidspunkt. Medlemsstaterne fastsætter de fornødne garantier for personoplysninger, der i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed opbevares længere end i ovennævnte periode.

2. Det påhviler den registeransvarlige at sikre, at bestemmelserne i stk. 1 overholdes.«

15 Artikel 7 i direktiv 95/46, der er indeholdt i kapitel II, afdeling II, med overskriften »Principper vedrørende grundlaget for behandling af oplysninger«, bestemmer følgende:

»Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om, at behandling af personoplysninger kun må finde sted, hvis:

[...]

c) behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som gælder for den registeransvarlige,

eller

[...]

e) behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse, som den registeransvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt,

eller

f) behandlingen er nødvendig, for at den registeransvarlige eller den tredjemand eller de tredjemænd, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der skal beskyttes i henhold til artikel 1, stk. 1, i dette direktiv, går forud herfor.«

16 Samme direktivs artikel 12 med overskriften »Ret til indsigt« bestemmer:

»Medlemsstaterne sikrer enhver registreret ret til hos den registeransvarlige

[...]

b) efter omstændighederne at få oplysninger, som ikke er blevet behandlet i overensstemmelse med dette direktiv, berigtiget, slettet eller blokeret, navnlig hvis de er ufuldstændige eller urigtige

[...]«

17 Artikel 14 i direktiv 95/46 med overskriften »Den registreredes indsigelsesret« bestemmer:

»Medlemsstaterne indrømmer den registrerede ret til

a) i det mindste i de i artikel 7, litra e) og f), omhandlede tilfælde af vægtige legitime grunde, der vedrører den pågældendes særlige situation, til enhver tid at gøre indsigelse mod, at personoplysninger om ham selv gøres til genstand for behandling, medmindre andet er bestemt i den nationale lovgivning; i tilfælde af berettiget indsigelse må den af den registeransvarlige iværksatte behandling ikke længere omfatte de pågældende oplysninger

[...]«

- 18 Artikel 28 i direktiv 95/46 bestemmer, at medlemsstaterne skal udpege en tilsynsmyndighed, der har til opgave at påse overholdelsen af de bestemmelser, der er vedtaget til gennemførelse af dette direktiv.

Italiensk ret

- 19 Artikel 2188 i codice civil (den italienske borgerlige lovbog) bestemmer:

»Selskabsregistret er etableret med henblik på de lovbestemte registreringer.

Registret føres af selskabsregistrets kontor under opsyn af en dommer udnævnt af rettens formand.

Registret er offentligt.«

- 20 Artikel 8, stk. 1 og 2, i legge nr. 580 – Riordinamento delle camere di commercio, industria, artigianato e agricoltura (lov nr. 580 om omstrukturering af handels-, industri-, håndværks- og landbrugskamrene) af 29. december 1993 (almindeligt tillæg til GURI nr. 7 af 11.1.1994) foreskriver, at handels-, industri-, håndværks- og landbrugskamrene er ansvarlige for selskabsregistret.

- 21 Decreto del Presidente della Repubblica nr. 581 – Regolamento di attuazione dell'articolo 8 della legge 29 dicembre 1993, n. 580, in materia di istituzione del registro delle imprese di cui all'articolo 2188 del codice civile (præsidentielt dekret nr. 581 om reglerne for gennemførelse af artikel 8 i lov nr. 580 af 29.12.1993 med hensyn til oprettelse af det i artikel 2188 i codice civile omhandlede selskabsregister) af 7. december 1995 (GURI nr. 28 af 3.2.1996) indeholder en række nærmere bestemmelser om selskabsregistret.

- 22 Direktiv 95/46 blev gennemført i italiensk ret ved decreto legislativo nr. 196 – Codice in materia di protezione dei dati personali (lovdekret nr. 196 om indførelse af lov om beskyttelse af personoplysninger) af 30. juni 2003 (almindeligt tillæg til GURI nr. 174 af 29.7.2003).

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 23 Salvatore Manni er eneste direktør i Italiana Costruzioni Srl, som blev tildelt en offentlig kontrakt med henblik på opførelse af et turistkompleks.
- 24 Salvatore Manni anlagde sag mod Camera di Commercio di Lecce den 12. december 2007 med påstand om, at bygningerne i dette kompleks ikke kunne sælges, fordi det fremgik af selskabsregistret, at han havde været eneste direktør og likvidator for Immobiliare e Finanziaria Salentina Srl (herefter »Immobiliare Salentina«), som blev erklæret konkurs i løbet af 1992 og slettet fra selskabsregistret den 7. juli 2005, efter at konkursbehandlingen var afsluttet.
- 25 Salvatore Manni gjorde i forbindelse med søgsmålet gældende, at personoplysninger vedrørende ham fra selskabsregistret var blevet behandlet af et selskab specialiseret i indsamling og bearbejdning af markedsoplysninger og i risikovurdering (»rating«), og at Camera di Commercio di Lecce ikke havde slettet disse oplysninger, selv om han havde anmodet herom.
- 26 Salvatore Manni nedlagde derfor påstand dels om, at Camera di Commercio di Lecce blev tilpligtet at slette, anonymisere eller blokere de oplysninger, som knyttede ham sammen med Immobiliare Salentinas konkurs, dels om, at Camera di Commercio blev tilpligtet at yde erstatning for det tab, han havde lidt som følge af, at hans omdømme havde lidt skade.

- 27 Ved dom af 1. august 2011 gav Tribunale di Lecce (retten i Lecce, Italien) Salvatore Manni medhold og pålagde Camera di Commercio di Lecce at anonymisere de oplysninger, som knytter ham sammen med Immobiliare Salentinas konkurs, samt at betale en erstatning på 2 000 EUR med tillæg af renter og omkostninger.
- 28 Tribunale di Lecce (retten i Lecce) fastslog således, at »registreringer, som knytter navnet på en fysisk person sammen med en kritisk fase i virksomhedens liv (f.eks. dens konkurs), ikke må opbevares i en ubegrænset periode, medmindre der foreligger en særlig almen interesse i at opbevare og offentliggøre disse oplysninger«. Da der ikke er fastsat en maksimal registreringsperiode i codice civile, fastslog retten, at »når der er gået et rimeligt tidsrum« efter afslutningen af det pågældende selskabs konkurs, og når dette er blevet slettet i selskabsregistret, er det ikke længere nødvendigt og relevant ifølge lovdekret nr. 196 at angive navnet på den eneste direktør på selskabets konkurstidspunkt, idet den almene interesse i »den »historiske redegørelse« for selskabets eksistens og de vanskeligheder, som det har gennemgået [...], i det store og hele [kan] baseres på anonyme oplysninger«.
- 29 Camera di Commercio di Lecce har iværksat kassationsanke til prøvelse af den nævnte dom ved Corte suprema di cassazione (kassationsdomstol, Italien), som har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal princippet om, at personoplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil de indsamles, eller i forbindelse med hvilke de behandles på et senere tidspunkt, som fastlagt i artikel 6, [stk. 1,] litra e), i [direktiv 95/46], der er gennemført ved lovdekret nr. 196 af 30. juni 2003 [...], have forrang og dermed være til hinder for det system med offentliggørelse, der er gennemført ved selskabsregistret som fastlagt i [direktiv 68/151] samt – i den nationale retsorden – i artikel 2188 i codice civile og artikel 8 i lov nr. 580 af 29. december 1993, for så vidt som loven fastlægger, at enhver uden tidsmæssig begrænsning kan få kendskab til oplysningerne om de heri registrerede fysiske personer?
- 2) Tillader artikel 3 i [direktiv 68/151] da, at sådanne oplysninger – uanset den ubegrænsede varighed og de uspecificerede modtagere af oplysningerne i selskabsregistret – ikke længere er genstand for »offentliggørelse« i denne dobbelte betydning, men at de derimod kun er tilgængelige i et begrænset tidsrum eller for bestemte modtagere på baggrund af en konkret vurdering foretaget af den registeransvarlige?»

Om de præjudicielle spørgsmål

- 30 Med sine spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3 i direktiv 68/151 og artikel 6, stk. 1, litra e), i direktiv 95/46 skal fortolkes således, at medlemsstaterne kan, eller endog skal, give de i artikel 2, stk. 1, litra d) og j), i direktiv 68/151 omhandlede fysiske personer mulighed for at anmode den myndighed, der har ansvaret for at føre selskabsregistret, om, efter at der er gået et bestemt tidsrum efter det pågældende selskabs opløsning og på grundlag af en konkret vurdering, at begrænse aktindsigt i personoplysninger, der vedrører dem, og som er optaget i registret.
- 31 Det skal indledningsvis bemærkes, at tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål, der hermed er forelagt for Domstolen, ikke vedrører den efterfølgende behandling af de omtvistede oplysninger, der i det foreliggende tilfælde blev foretaget af et selskab specialiseret i aktiviteten *rating*, som omhandlet i nærværende doms præmis 25, men derimod tredjemands mulighed for at få aktindsigt i sådanne oplysninger, der er optaget i selskabsregistret.

- 32 I denne henseende skal det for det første bemærkes, at medlemsstaterne i henhold til artikel 2, stk. 1, litra d), i direktiv 68/151 skal træffe de nødvendige foranstaltninger for, at den obligatoriske offentlighed vedrørende selskaber i det mindste omfatter udnævnelse, udtræden samt identitet for de personer, der i deres egenskab af lovbestemt selskabsorgan eller som medlemmer af et sådant organ er beføjede til at forpligte selskabet over for tredjemand og til at repræsentere det ved rettergang eller deltager i ledelsen af, i tilsynet med eller i kontrollen med selskabet. I henhold til samme artikel 2, stk. 1, litra j), skal udnævnelse af likvidatorer og deres identitet, samt – i princippet – de beføjelser, der er tillagt dem, ligeledes gøres offentligt tilgængelige.
- 33 I henhold til artikel 3, stk. 1-3, i direktiv 68/151 skal disse oplysninger i hver medlemsstat være indført i et centralt register eller i et handels- eller selskabsregister (herefter »registret«), og en fuldstændig eller delvis genpart af disse oplysninger skal kunne indhentes efter anmodning.
- 34 Imidlertid må det konstateres, at oplysninger om identiteten af de personer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra d) og j), i direktiv 68/151, i deres egenskab af oplysninger vedrørende identificerede eller identificerbare fysiske personer udgør »personoplysninger« som omhandlet i artikel 2, litra a), i direktiv 95/46. Det følger nemlig af Domstolens retspraksis, at den omstændighed, at disse oplysninger udgør en del af en erhvervsaktivitet, ikke fritager disse fra at kunne betegnes som personoplysninger (jf. dom af 16.7.2015, ClientEarth og PAN Europe mod EFSA, C-615/13 P, EU:C:2015:489, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 35 I øvrigt foretager den myndighed, der har ansvaret for at føre selskabsregistret, ved at indføre og opbevare de nævnte oplysninger i registret og ved i givet fald efter anmodning at videregive disse til tredjemand, en »behandling af personoplysninger«, som den er den »registeransvarlige« for som omhandlet i definitionerne i artikel 2, litra b) og d), i direktiv 95/46.
- 36 Den behandling af personoplysninger, der således er foretaget i forbindelse med anvendelsen af artikel 2, stk. 1, litra d) og j), og artikel 3 i direktiv 68/151, er underlagt direktiv 95/46 i henhold til sidstnævntes artikel 1 og artikel 3. Dette er i øvrigt nu også udtrykkeligt fastsat i artikel 7a i direktiv 2009/101, som ændret ved direktiv 2012/17, der i denne forbindelse imidlertid kun har deklatorisk karakter. Som Europa-Kommissionen har fremført under retsmødet, har EU-lovgiver nemlig fundet det hensigtsmæssigt at minde om denne omstændighed i forbindelse med de lovændringer, der er indført ved direktiv 2012/17, og som tilsigter at gøre medlemsstaternes registre interoperable, eftersom disse ændringer gør, at der må forventes en forøgelse af omfanget af behandlingen af personoplysninger.
- 37 Hvad angår direktiv 95/46 skal det bemærkes, at det fremgår af direktivets artikel 1 og af tiende betragtning hertil, at direktivet har til formål at sikre et højt beskyttelsesniveau af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger (jf. dom af 13.5.2014, Google Spain og Google, C-131/12, EU:C:2014:317, præmis 66 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 Ifølge 25. betragtning til direktiv 95/46 kommer principperne om beskyttelse, der er fastsat heri, til udtryk dels i de forskellige forpligtelser, der påhviler dem, der behandler oplysningerne, navnlig for så vidt angår oplysningernes pålidelighed, den tekniske sikkerhed, anmeldelse til tilsynsmyndigheden og de omstændigheder, hvorunder behandlingen må udføres, dels i de rettigheder, der tilkommer de personer, hvis personoplysninger gøres til genstand for behandling, til at blive underrettet om en behandling, til indsigt, til at kræve oplysninger berigtiget, men også til under visse omstændigheder at gøre indsigelse mod en behandling.
- 39 Domstolen har tidligere udtalt, at bestemmelserne i direktiv 95/46, for så vidt som de omhandler behandling af personoplysninger, der kan krænke de grundlæggende frihedsrettigheder og navnlig retten til respekt for privatlivet, nødvendigvis skal fortolkes under hensyntagen til de grundlæggende

rettigheder, som er sikret ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) (jf. dom af 6.10.2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

- 40 Chartrets artikel 7 sikrer således retten til respekt for privatlivet, mens chartrets artikel 8 udtrykkeligt fastsætter retten til beskyttelse af personoplysninger. Det præciseres i denne artikels stk. 2 og 3, at disse oplysninger skal behandles rimeligt, til udtrykkeligt angivne formål og på grundlag af de berørte personers samtykke eller på et andet berettiget ved lov fastsat grundlag, at enhver har ret til adgang til indsamlede oplysninger, der vedrører ham/hende, og til berigtigelse heraf, og at overholdelsen af disse regler er underlagt en uafhængig myndigheds kontrol. Disse krav gennemføres bl.a. ved artikel 6, 7, 12, 14 og 28 i direktiv 95/46.
- 41 Hvad navnlig angår de generelle bestemmelser om lovlighed, der er fastlagt i direktiv 95/46, skal det bemærkes, at med forbehold af de undtagelser, der er tilladt i henhold til direktivets artikel 13, skal enhver behandling af personoplysninger foregå i overensstemmelse med både principperne vedrørende oplysningernes pålidelighed, der er fastsat i direktivets artikel 6, og et af de principper vedrørende grundlaget for behandling af oplysninger, der er opregnet i direktivets artikel 7 (jf. bl.a. dom af 13.5.2014, Google Spain og Google, C-131/12, EU:C:2014:317, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 Som generaladvokaten har anført i punkt 52 i forslaget til afgørelse, må det i denne forbindelse konstateres, at den behandling af personoplysninger, der er foretaget af den myndighed, der har ansvaret for at føre registret, i forbindelse med anvendelsen af artikel 2, stk. 1, litra d) og j), og artikel 3 i direktiv 68/151 opfylder flere af de principper vedrørende grundlaget for behandling af oplysninger, der er opregnet i artikel 7 i direktiv 95/46, dvs. dem, der er indeholdt i direktivets artikel 7, litra c), om overholdelse af en retlig forpligtelse, i direktivets litra e) om udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller henhørende under offentlig myndighedsudøvelse og i direktivets i litra f) om, at behandlingen er nødvendig, for at den registeransvarlige eller de tredjemænd, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en legitim interesse.
- 43 Hvad bl.a. angår det princip vedrørende grundlaget for behandling af oplysninger, der er fastsat i artikel 7, litra e), i direktiv 95/46, skal det bemærkes, at Domstolen allerede har haft lejlighed til at fastslå, at en offentlig myndigheds aktivitet, som består i at lagre oplysninger, som virksomhederne er tvunget til at meddele på grundlag af retlige forpligtelser, i en database og i at give interesserede personer adgang til at foretage søgninger i disse oplysninger og levere genparter deraf, hører under udøvelsen af offentlig myndighed (jf. dom af 12.7.2012, Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, præmis 40 og 41). En sådan aktivitet udgør i øvrigt ligeledes offentlig myndighedsudøvelse som omhandlet i samme bestemmelse.
- 44 I den foreliggende sag er parterne i hovedsagen uenige med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt den myndighed, der har ansvaret for at føre registret, efter udløbet af en vis frist efter et selskabs opløsning og efter anmodning fra den registrerede enten skal slette eller anonymisere disse personoplysninger eller gøre dem mindre tilgængelige. I denne forbindelse ønsker den forelæggende ret bl.a. oplyst, om en sådan forpligtelse følger af artikel 6, stk. 1, litra e), i direktiv 95/46.
- 45 Ifølge artikel 6, stk. 1, litra e), i direktiv 95/46 fastsætter medlemsstaterne bestemmelser om, at personoplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil de indsamles, eller i forbindelse med hvilke de behandles på et senere tidspunkt. Når disse oplysninger i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed opbevares længere end i ovennævnte periode, fastsætter medlemsstaterne de fornødne garantier. I henhold til samme artikels stk. 2 påhviler det den registeransvarlige at sikre, at disse principper overholdes.

- 46 I tilfælde, hvor kravet i artikel 6, stk. 1, litra e), i direktiv 95/46 ikke er blevet overholdt, sikrer medlemsstaterne i medfør af direktivets artikel 12, litra b), enhver registreret ret til hos den registeransvarlige efter omstændighederne at få de pågældende oplysninger slettet eller blokeret (jf. i denne retning dom af 13.5.2014, Google Spain og Google, C-131/12, EU:C:2014:317, præmis 70).
- 47 Ifølge artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46 gælder i øvrigt, at medlemsstaterne indrømmer den registrerede ret til bl.a. i de i direktivets artikel 7, litra e) og f), omhandlede tilfælde af vægtige legitime grunde, der vedrører den pågældendes særlige situation, til enhver tid at gøre indsigelse mod, at personoplysninger om den pågældende gøres til genstand for behandling, medmindre andet er bestemt i den nationale lovgivning. Den afvejning, der skal foretages inden for rammerne af artikel 14, stk. 1, litra a), gør det således muligt at tage specifikt hensyn til alle omstændighederne i den registreredes konkrete situation. I tilfælde af berettiget indsigelse må den af den registeransvarlige iværksatte behandling ikke længere omfatte de pågældende oplysninger (jf. dom af 13.5.2014, Google Spain og Google, C-131/12, EU:C:2014:317, præmis 76).
- 48 Med henblik på at afgøre, om medlemsstaterne i henhold til artikel 6, stk. 1, litra e), og artikel 12, litra b), eller artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46 er forpligtede til for de i artikel 2, stk. 1, litra d) og j), i direktiv 68/151 omhandlede fysiske personer at fastsætte en ret til at anmode den myndighed, der har ansvaret for at føre registret, om efter et vist tidsrum at slette eller blokere de personoplysninger, der er indført i registret, eller indskrænke adgangen hertil, må der først og fremmest tages stilling til, hvilket formål der forfølges med denne indførelse.
- 49 I denne forbindelse fremgår det af betragtningerne til og overskriften på direktiv 68/151, at den offentliggørelse, som direktivet foreskriver, tilsigter bl.a. at beskytte tredjemands interesser i forhold til aktieselskaber og selskaber med begrænset ansvar, eftersom disse kun giver tredjemand selskabsformuen at holde sig til som sikkerhed for fyldestgørelse. I denne henseende skal offentlighed gøre det muligt for tredjemand at gøre sig bekendt med de væsentlige dokumenter vedrørende det pågældende selskab samt at få visse oplysninger om dette, navnlig om identiteten af de personer, som har ret til at forpligte selskabet.
- 50 Domstolen har i øvrigt allerede udtalt, at formålet med direktiv 68/151 er at skabe retssikkerhed i forholdet mellem selskaber og tredjemand ved en forøgelse af samhandelen mellem medlemsstaterne som følge af det indre markeds oprettelse, og at det på denne baggrund er vigtigt, at enhver, der ønsker at indgå og opretholde forretningsforbindelser med selskaber, der har sæde i andre medlemsstater, uhindret kan skaffe sig de væsentligste oplysninger om handelsselskabernes sammensætning og om de beføjelser, der tilkommer de på selskabernes vegne optrædende personer, hvilket kræver, at alle relevante oplysninger udtrykkeligt fremgår af registret (jf. i denne retning dom af 12.11.1974, Haaga, 32/74, EU:C:1974:116, præmis 6).
- 51 Det følger derudover af Domstolens retspraksis, at den offentliggørelse, der er fastsat i artikel 3, i direktiv 68/151, tilsigter at give enhver interesseret tredjemand oplysninger, uden at disse skal godtgøre at have en beskyttelsesværdig ret eller interesse. Domstolen har i denne forbindelse bemærket, at selve ordlyden af EØF-traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), hvorpå dette direktiv er blevet baseret, generelt taler om at beskytte tredjemands interesser, uden at der sondres mellem eller udelukkes kategorier af tredjemænd, således at begrebet tredjemand som omhandlet i denne artikel ikke kan begrænses til kun at omfatte selskabets kreditorer (jf. dom af 4.12.1997, Daihatsu Deutschland, C-97/96, EU:C:1997:581, præmis 19, 20 og 22, og kendelse af 23.9.2004, Springer, C-435/02 og C-103/03, EU:C:2004:552, præmis 29 og 33).
- 52 Hvad derefter angår spørgsmålet, om det med henblik på at opfylde formålet i artikel 3 i direktiv 68/151 i princippet er nødvendigt, at personoplysninger vedrørende de i direktivets artikel 2, stk. 1, litra d) og j), omhandlede fysiske personer forbliver indført i registret og/eller efter anmodning er tilgængelige for enhver tredjemand, også efter ophøret af det pågældende selskabs virksomhed og dets opløsning, må det konstateres, at det nævnte direktiv ikke indeholder nogen præcisering herom.

- 53 Således som generaladvokaten imidlertid ligeledes har anført i punkt 73 og 74 i forslaget til afgørelse, er det ubestridt, at der selv efter opløsningen af et selskab fortsat kan være rettigheder og retsforhold forbundet med dette. Hvis der opstår en tvist, kan de i artikel 2, stk. 1, litra d) og j), i direktiv 68/151 omhandlede oplysninger være nødvendige, bl.a. for at kontrollere lovligheden af en handling, som blev foretaget i dette selskabs navn i den periode, hvori det udøvede sin virksomhed, eller for at tredjemand kan retsforfølge medlemmerne af selskabets organer eller dets likvidatorer.
- 54 Afhængigt af bl.a. de forældelsesfrister, der gælder i de forskellige medlemsstater, kan der desuden opstå spørgsmål, der gør det nødvendigt at kunne råde over disse oplysninger selv mange år efter, at et selskab er ophørt med at eksistere.
- 55 Henset til den flerhed af mulige scenarier, der kan omfatte aktører i flere medlemsstater, og til de væsentlige forskelle vedrørende forældelsesfrister, der er fastsat i de forskellige nationale lovgivninger inden for de forskellige retsområder, som Kommissionen har påpeget, synes det imidlertid på nuværende tidspunkt umuligt at identificere én enkelt frist, fra opløsningen af et selskab, ved hvis udløb indførslen af de nævnte oplysninger i registret og disses offentliggørelse ikke længere er nødvendig.
- 56 Under disse omstændigheder kan medlemsstaterne i henhold til artikel 6, stk. 1, litra e), og artikel 12, litra b), i direktiv 95/46 ikke sikre de i artikel 2, stk. 1, litra d) og j), i direktiv 68/151 omhandlede fysiske personer ret til principielt efter et vist tidsrum fra det pågældende selskabs opløsning at opnå sletning af personoplysninger om dem, der er indført i registret i medfør af sidstnævnte bestemmelse, eller at offentligheden blokeres fra at have aktindsigt i disse.
- 57 Denne fortolkning af artikel 6, stk. 1, litra e), og af artikel 12, litra b), i direktiv 95/46 fører i øvrigt ikke til et uforholdsmæssigt vidtgående indgreb i de pågældende personers grundlæggende rettigheder, og navnlig deres ret til respekt for privatliv samt deres ret til beskyttelse af personoplysninger, der er sikret ved chartrets artikel 7 og 8.
- 58 For det første påbyder artikel 2, stk. 1, litra d) og j), og artikel 3 i direktiv 68/151 nemlig alene offentliggørelse af et begrænset antal personoplysninger, nemlig dem, der vedrører henholdsvis identiteten af og de respektive opgaver for de personer, der er beføjede til at forpligte selskabet over for tredjemand og til at repræsentere det ved rettergang, eller som deltager i ledelsen af, i tilsynet med eller i kontrollen med selskabet, eller som er blevet udnævnt til likvidatorer for dette.
- 59 Som bemærket i nærværende doms præmis 49, foreskriver direktiv 68/151 for det andet offentliggørelse af de i dets artikel 2, stk. 1, litra d) og j), omhandlede oplysninger, bl.a. på grund af den omstændighed, at aktieselskaber og selskaber med begrænset ansvar kun giver tredjemand selskabsformuen at holde sig til som sikkerhed for fyldestgørelse, hvilket indebærer en større økonomisk risiko for disse sidstnævnte. Henset til denne risiko forekommer det berettiget, at fysiske personer, der vælger at deltage i samhandelen gennem et sådant selskab, er forpligtede til at gøre oplysninger om deres identitet og de opgaver, som de udfører inden for selskabet, offentligt tilgængelige, så meget desto mere som de er vidende om denne forpligtelse på det tidspunkt, hvor de beslutter at udøve en sådan aktivitet.
- 60 Hvad endelig angår artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46 skal det konstateres, at selv om det følger af det ovenstående, at der i forbindelse med den afvejning, der skal foretages inden for rammerne denne bestemmelse, i princippet gives forrang til behovet for at beskytte tredjemands interesser over for aktieselskaber og selskaber med begrænset ansvar og sikre retssikkerhed, god handelsskik samt et velfungerende indre marked, kan det dog ikke udelukkes, at der kan findes specifikke situationer, i hvilke der foreligger vægtige legitime grunde, der vedrører den registreredes særlige situation, der undtagelsesvis berettiger, at aktindsigten i personoplysninger om vedkommende, der er indført i registret, efter udløb af en tilstrækkelig lang tidsfrist efter det omhandlede selskabs opløsning begrænses til tredjemænd, som godtgør, at de har en specifik interesse i at foretage søgninger heri.

- 61 I denne henseende er det imidlertid, for så vidt som anvendelsen af artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46 er undergivet det forbehold, at der ikke er bestemt andet i den nationale lovgivning, vigtigt at præcisere, at den endelige afgørelse med hensyn til, om de i artikel 2, stk. 1, litra d) og j), i direktiv 68/151 omhandlede personer kan anmode den myndighed, der har ansvaret for at føre registret, om en sådan begrænsning af aktindsigten i personoplysninger om dem selv på grundlag af en konkret vurdering, tilkommer de nationale lovgivende myndigheder.
- 62 Det påhviler den forelæggende ret at efterprøve den nationale retsstilling på dette område.
- 63 Såfremt det følger af en sådan efterprøvelse, at den nationale lovgivning giver mulighed for sådanne anmodninger, tilkommer det den forelæggende ret under hensyntagen til samtlige relevante omstændigheder og i betragtning af, hvor lang tid der er gået siden det pågældende selskabs opløsning, at vurdere, om der eventuelt findes vægtige legitime grunde, der i givet fald undtagelsesvis kan berettige en begrænsning af aktindsigten for tredjemænd i de oplysninger om Salvatore Manni i selskabsregistret, hvoraf det fremgår, at denne var eneste direktør og likvidator for Immobiliare Salentina. I denne forbindelse skal det bemærkes, at den blotte omstændighed, at ejendommene i et turistkompleks opført af Italiana Costruzioni, som Salvatore Manni på nuværende tidspunkt er eneste direktør i, angiveligt ikke kan sælges, fordi potentielle købere af disse ejendomme har aktindsigt i disse oplysninger i selskabsregistret, ikke er tilstrækkelig til at udgøre en sådan grund, bl.a. henset til den legitime interesse, som disse sidstnævnte har i at råde over disse oplysninger.
- 64 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 6, stk. 1, litra e), artikel 12, litra b), og artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 95/46, sammenholdt med artikel 3 i direktiv 68/14, skal fortolkes således, at det på EU-rettens nuværende udviklingstrin tilkommer medlemsstaterne at fastslå, om de fysiske personer, der er omfattet af sidstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, litra d) og j), kan anmode den myndighed, der har ansvaret for at føre registret, på grundlag af en konkret vurdering at undersøge, om det af vægtige legitime grunde, der vedrører deres særlige situation, undtagelsesvis er berettiget, efter at der er gået tilstrækkelig lang tid efter det pågældende selskabs opløsning, at begrænse aktindsigt i personoplysninger, der vedrører dem, og som er optaget i registret, til tredjemand, der kan godtgøre at have en særlig interesse i at foretage søgninger i disse oplysninger.

Sagens omkostninger

- 65 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 6, stk. 1, litra e), artikel 12, litra b), og artikel 14, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, sammenholdt med artikel 3 i Rådets første direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/58/EF af 15. juli 2003, skal fortolkes således, at det på EU-rettens nuværende udviklingstrin tilkommer medlemsstaterne at fastslå, om de fysiske personer, der er omfattet af sidstnævnte direktivs artikel 2, stk. 1, litra d) og j), kan anmode den myndighed, der har ansvaret for at føre henholdsvis det centrale register, handelsregistret eller selskabsregistret, på grundlag af en konkret vurdering at undersøge, om det af vægtige legitime grunde, der

vedrører deres særlige situation, undtagelsesvis er berettiget, efter at der er gået tilstrækkelig lang tid efter det pågældende selskabs opløsning, at give aktindsigt i personoplysninger, der vedrører dem, og som er optaget i registret, til tredjemand, der kan godtgøre at have en særlig interesse i at foretage søgninger i disse oplysninger.

Underskrifter